

Bassa de cal Titó

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli antic, zona sud. Travessia carrer Padró. 08610 AVIÀ
Emplaçament A l'encreuament de la baixada del carrer Padró i el carrer cap a cal Titó.

Coordenades:

Latitud: 42.076133758089
Longitud: 1.8257767138912
UTM Est (X): 402869
UTM Nord (Y): 4658896

Classificació

Número de fitxa 08011 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Any 1917
Autoria de l'element: Ramon Serra de cal Titó
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Tot i que la bassa és tancada, dintre s'ha acumulat brutícia i deixalles.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Avià. Av. Pau Casals, 22. 08610-AVIÀ
Autoria de la fitxa Maria del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dt., 27/11/2001 - 01:00

Descripció

Bassa d'uns quinze metres de longitud per sis d'ample excavada en un sòl de roca i cercada amb un mur de pedra de poca alçada. Al costat est s'ha aprofundit l'extrem per crear un pou d'uns quatre metres de profunditat que servia per provocar un salt d'aigua. Pel costat sud, des dels horts de sota, es pot veure la paret de roca i l'alçada que podia aconseguir aquest salt. Actualment la bassa esta buida i s'ha tancat amb un vallat reixat.

Història

La bassa es va crear davant la casa de Ramon Serra, cal Titó, en buidar una antiga tina excavada a la roca per extreure pedra destinada a la construcció l'edifici de l'Ateneu Obrer al lloc on actualment hi ha la botiga de ca l'Eugènia. Ramon Serra va aprofitar la grandària de la bassa i l'alçada del marge per la part de baix, per provocar un salt i moure una turbina que va proporcionar llum a tot el poble cap a l'any 1917. Hi va instal·lar unes rodes, a una distància de gairebé vint metres entre la més alta i la més baixa, amb unes corretges en les quals va muntar uns catúfols de fusta. Amb la força proporcionada pel salt d'aigua, els catúfols, que aproximadament feien un metre d'amplada, giravoltaven i feien anar el generador, convertint-se en una centraleta elèctrica. L'aigua de la bassa provenia del dipòsit del poble que s'utilitzava per omplir els quatre rentadors públics: cal Metge, cal Cota, cal Salvans i cal Titó, aquest darrer al costat de la bassa. Segons l'acta d'un ple municipal de l'any 1918, l'Ajuntament es va negar a pagar a Ramon Serra el material que s'havia gastat per instal·lar l'enllumenat elèctric als carrers i places del poble. Més endavant es va encarregar la família Rosal (propietaris de la colònia Rosal i de Graugés) del subministrament elèctric d'una part del municipi d'Avià.

Bibliografia

RAFART, J. (1993). Avià i el teatre. Col. L'Escambell, núm. 3. Ed. Associació Cultural El Vilatà.

